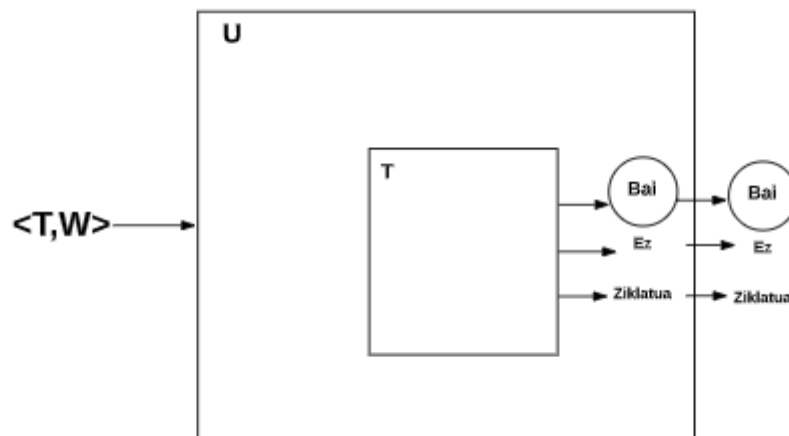

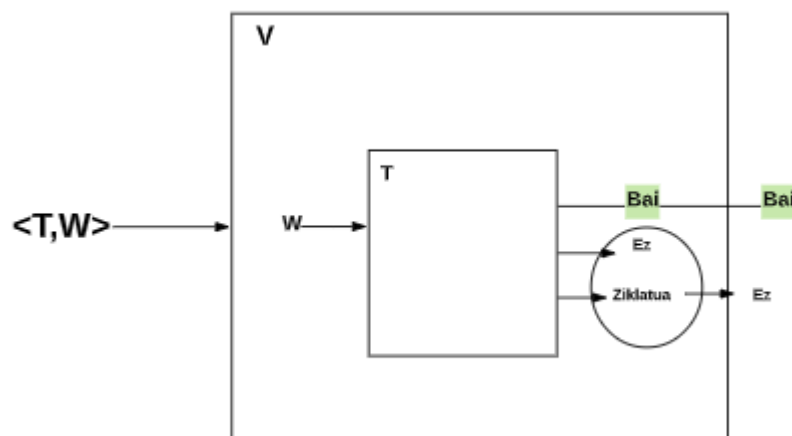
4. gaia: Lengoaia erabakigarriak, lengoaia bereizgarriak eta lengoaia bereiztezinak

1. Lbai lengoaia bereizgarria da (0,150 puntu)

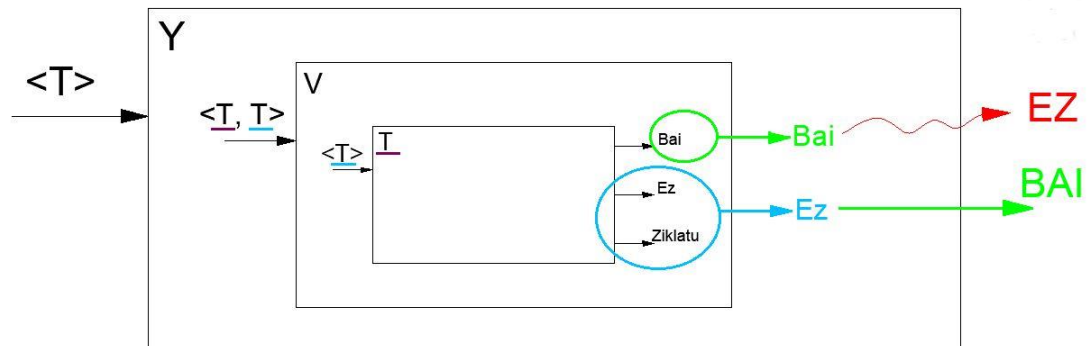
Bereizgarria den kasuetan, makinak bakarrik ondo erantzungo du baiezko kasuetan.

2. Lbai lengoaia erabakiezina da (0,250 puntu)

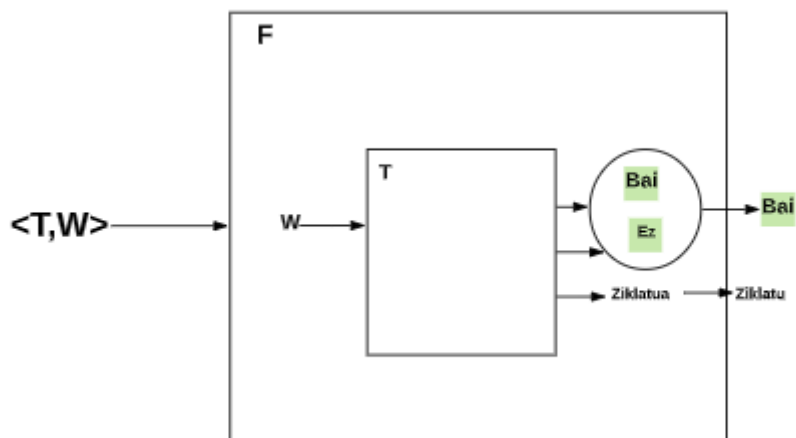

V existitzen bada, Y eraiki egiten dugu

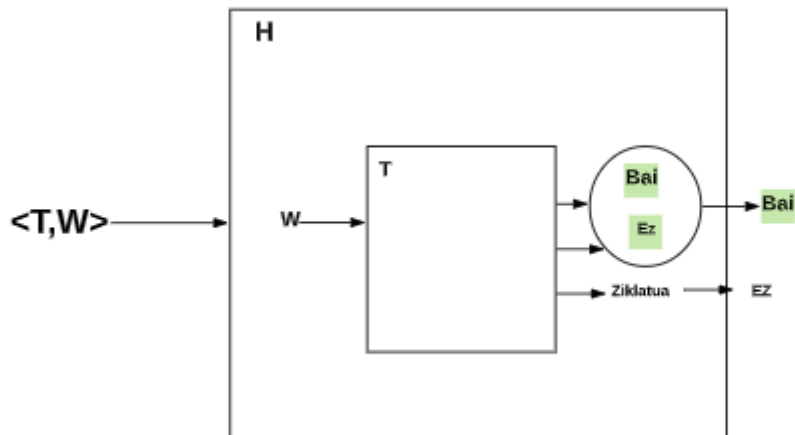
3. Lhalt lengoaia bereizgarria da (0,150 puntu)

$L_{halt} = \{hT, w_i \mid T \text{ Turing-en makinak } w \text{ hitza ematen zaionean, "Bai" edo "Ez" erantzuten du}\}$

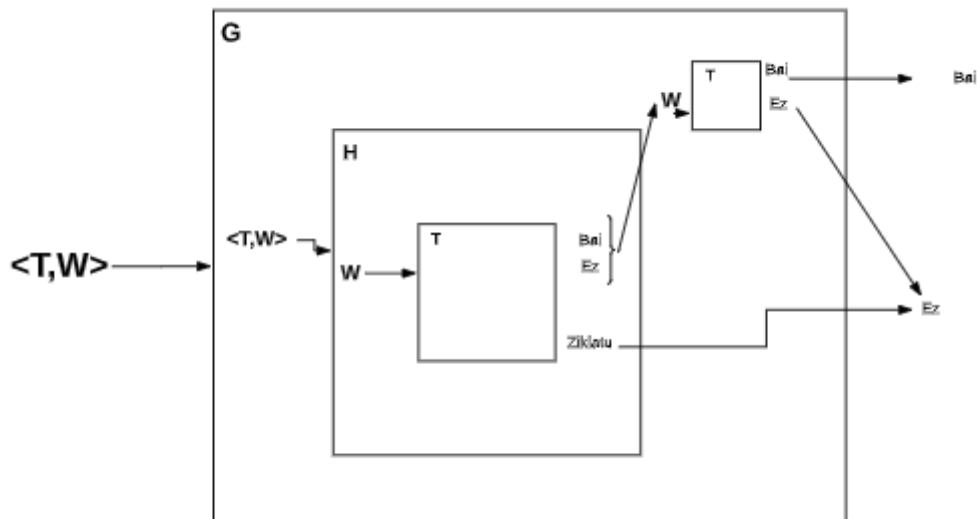

4. Lhalt lengoaia erabakiezina da (0,250 puntu)

Demagun erabakigarria dela H-ren bidez

H existitzen bada, G eraiki dezakegu

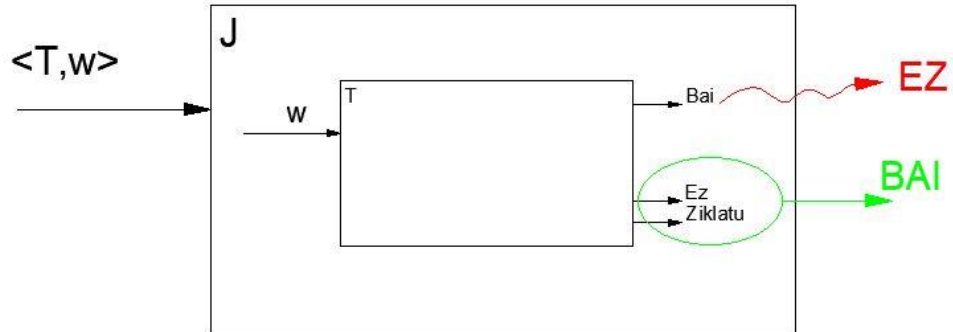
G makinak, Lbai erantzuteko balio du, baina Lbai ez da erabakigarria ➤ Kontraesana ➤ H ez da existitzen

5. Bereiztezinak diren lengoaiak badira (0,150 puntu)

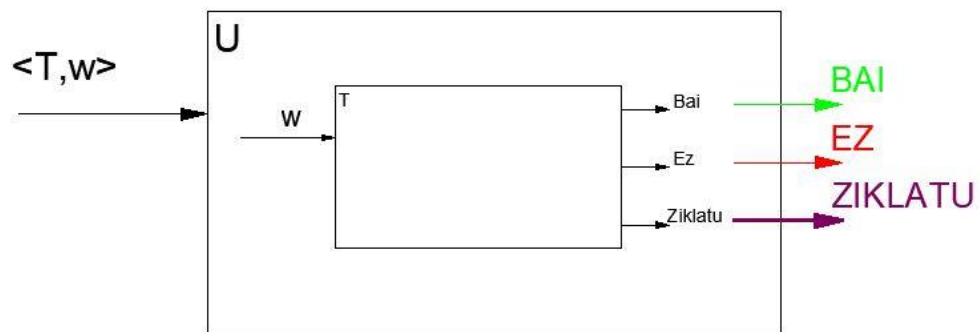
- Lengoai bat bereizgarria bada, T makina bat existituko da lengoia horrentzat.
- $\langle T \rangle$ hitz bat izango da A alfabeto baten gainean.
- A^* zenbagarria da.
- 2^{A^*} zenbaezina orduan ➤ Makina kopurua lengoai baino txikiagoa da lengoia batzuentzat

6. Lbai bereiztezina da (0,250 puntu)

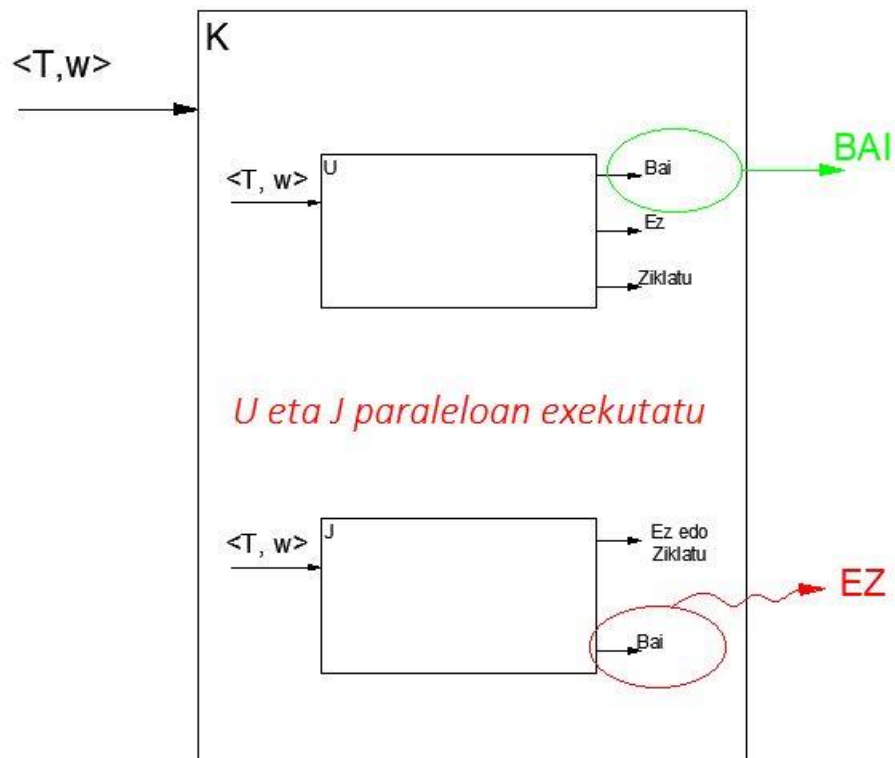
Demagun Lbai bereizgarria dela J makinaren bidez

Badakigu Lbai bereizgarria dela

J existitzen bada, K eraiki dezakegu

$\langle T, W \rangle \in T_{bai}$ edo $\langle T, W \rangle \in \bar{T}_{bai}$ denez, U makinak edo J makinak bai erantzungo du.

Baina K existitzen bada, L_{bai} erabakigarria izango litzateke eta 1. Ariketan ikusi dugu ez dela erabakigarria $\rightarrow$ Kontraesana $\rightarrow J$ ez da existitzen